

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/312/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

162/2013. (V. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. április 23-án előterjesztett **panaszát** a 2013. május 29-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos elektronikus levélben terjesztette elő a panaszát 2013. április 23-án, panaszához e-mailben fényképeket is mellékel.

I.

A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2013. április 15-én két ismeretlen hölgy kereste őt fel édesanyja házában. A kapuban beszélgetni kezdtek, miközben panaszos édesanyja is kijött. A megjelent személyek időközben közölték, hogy NAV ellenőrök, azonban nem mutatkoztak be. Egyikük felmutatott egy igazolványt, amelyet a panaszos nem látott tisztán, így nem látta a fotót sem, és azt sem tudta megállapítani, hogy az igazolvány valódi-e vagy sem, illetve mely szerv bocsátotta ki. A panaszos sérelmezi, hogy a hölgyek kérése ellenére sem igazolták magukat, tőle azonban kérték, hogy mutassa be okmányait. A panaszos állítása szerint valamennyi irata nem volt fellelhető a lakásban, ezért elment azokért, azonban mire visszaért, már kihívták a rendőrséget, amely két autóval érkezett, panaszosi állítás szerint úgy viselkedtek, mintha gyilkost keresnének, nagy feltűnést keltve az utcában. A rendőrök érkezését követően panaszos a kért iratokat átadta az általa nem ismert két nőnek.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Az eseményről jegyzőkönyvet készítettek, amelyet panaszos nem írt alá, azonban azt hatósági tanúként a két megjelent rendőr (akik szintén nem mutatkoztak be) aláírta. A panaszos előadása szerint a két helyszínre érkező rendőrrel, K. A.-val és S. Zs. -vel családja minden tagja évek óta perben, haragban áll, ezért véleményük szerint a rendőrök tanúként történő aláírása nem releváns az ügyben, főleg mivel a rendőrök az „alapeseményénél” nem voltak jelen, mire kiértek, az esemény már lezajlott. A helyszínen csak a panaszos, édesanyja és a két „állítólagos” NAV alkalmazott volt jelen.

A panaszos kifogásolja, hogy a hölgyek járműve a forgalommal szemben állt meg, parkolt, ezzel akadályozva a közúti közlekedés forgalmát, ezenkívül több alkalommal úgy indult el, hogy irányjelzőt nem használt, illetőleg egyik hölgy sem használta a biztonsági övet. A panaszos az esetekről több fotót is készített, amelyet a Testület rendelkezésére bocsátott. A panaszos előadta továbbá azt is, hogy az egyik rendőr (K.), valamint a két nő több alkalommal rágyújtott az „intézkedés” közben, az elszívott cigaretták csikkjeit a közterületre dobták több alkalommal, megvalósítva ezzel a közterületen való szemetelés szabálysértését. Ezzel kapcsolatban is kéri a panaszos a rendőrök felelősségre vonását. A panaszos előadta, hogy a cigarettacsikkjeit összeszedték és begyűjtötték. A panaszos szomorúnak tartja, hogy pont a hatóság emberei nem vigyáznak a környezetükre és a saját egészségükre.

A panaszos kérte az ügy kivizsgálását és a szabálysértést, bűncselekményt elkövetők felelősségre vonását.

II.

A Testület 2013. április 24-én kelt levelében a Testület eljárására vonatkozó jogszabályi rendelkezések ismertetésével egyidejűleg értesítette a panaszost arról, hogy a panaszos által előterjesztett panaszbeadvány vizsgálatára nincs hatásköre.

A panaszos 2013. április 29-én ismételten elektronikus levélben fordult a Testülethez. Újabb panaszbeadványában előadta, hogy nem a rendőrség autóinak szabálytalanságára hívta fel a figyelmet, hanem arra tett észrevételt, hogy az állítólagos NAV dolgozókkal szemben nem intézkedtek a rendőrök, illetőleg az általuk elkövetett közlekedési szabálysértések miatt nem szabtak ki bírságot. A panaszos hozzátette azt is, hogy állampolgári kötelességének érzi ezen események bejelentését. Panaszához a panaszos ismételten mellékelte azon fényképeket, amelyekkel azt kívánta bizonyítani, hogy a NAV dolgozói a forgalommal szemben parkoltak, illetőleg cigarettacsikkjeiket közterületen eldobták. Ezenkívül a panaszos előadta azt is, hogy az autót vezető NAV alkalmazott nem használt irányjelzőt induláskor, illetőleg nem kötötte be a biztonsági övét. A panaszos hivatkozott továbbá arra, hogy az ügyben a rendőrök elmulasztották a szükséges rendőri intézkedést.

III.

A Testület a panaszbeadvány alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint: akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az idézett rendelkezés szerint a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett. A Testületnek ezért a konkrét panasz vizsgálata során mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszolt helyen és időben történt-e olyan rendőri intézkedés, amely kapcsán ez az érintettség megállapítható, és amely ennek megfelelően alkalmas lehetett arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést eredményezzen.

A panaszos állítása szerint házában „állítólagos” NAV dolgozók jelentek meg, akik kihívták a rendőrséget. A panaszos beadványaiban azt kifogásolta, hogy a NAV dolgozók közlekedési szabálysértéseket követtek el, illetőleg az egyik rendőr, valamint a NAV dolgozók dohányoztak és a csikkeit a földre dobták, ezzel megvalósítva „a közterületen való szemetelés” tényállását, azonban a jelenlévő rendőrök az említett szabálysértések tekintetében elmulasztották intézkedési kötelezettségüket.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdése rögzíti azon közlekedési szabályok körét, amelyek megsértése esetén az előírás megsértője közigazgatási eljárás keretében bírság fizetésére kötelezhető. Eszerint többek között bírság megfizetésére kötelezhetőek a biztonsági öv használatára vonatkozó előírások megsértői. [k] pont].

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése alapján aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el. E rendelet tartalmazza a konkrét ügyben felmerülő, irányjelzésre, megállásra, várakozásra vonatkozó szabályokat is. A Kkt. 20. § (2) bekezdése alapján a KRESZ 40-41. §-ának, valamint más, megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalomnak vagy korlátozásnak a megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

A Szabs. tv. 196. § (1) bekezdés a) pontja alapján aki közterületen, a közforgalom céljait szolgáló épületben, vagy közforgalmú közlekedési eszközön szemetel, ezeket beszennyezi, szabálysértést követ el.

A Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése alapján a rendőrség a Szabs. tv.-ben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot. E törvény eltérő rendelkezése hiányában szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés miatt csak a rendőrség szabhat ki helyszíni bírságot.

A Testület az alábbiakra hivatkozással panaszosi állításon túl nem vonta vizsgálat alá a panaszos által felsorolt szabálysértések megvalósulásának gyanúját, illetőleg ebből adódóan a rendőrök intézkedési kötelezettségének esetleges felmerülését.

Hatáskörének megállapításához a Testületnek értékelnie kellett, hogy a panaszos által kifogásolt rendőri mulasztás alkalmas volt-e arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg.

Amint arra 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában a Testület rámutatott: „A rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljáráshoz fűződő jogának összefüggésében kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint »A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.« Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépnek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség fentiek értelmében a jogbiztonság követelményéből és az ahhoz erős szálakkal kötődő tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadóan megkívánja, hogy a jogszabályok előírásainak betartását az erre kijelölt hatóságok figyelemmel kísérjék, kontrollálják, továbbá a jogsértő cselekményeket megfelelően szankcionálják. Így ha egy állampolgár a jogszabályok megsértését észleli, ezen alapvető jogára tekintettel is lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy a helyzet orvoslása, a sérelem kiküszöbölése céljából a megfelelő hatóságokhoz forduljon, és a szükséges intézkedések megtételében bízson.”

Állásfoglalásban a Testület kimondta: ahhoz, hogy a valamely jogellenes cselekményt bejelentő és ennek nyomán a rendőrség intézkedésének elmulasztását sérelmező személy alapjogának érintettsége olyan fokban megállapítható legyen, amely a Testülethez fordulását megfelelően megalapozza, az szükséges, hogy a kérdéses jogsértés a panaszost személyében valamilyen módon érintse még akkor is, ha annak nem a panaszos a közvetlen elszenvedője.

Ilyen érintettség többféle módon is létrejöhét, ugyanakkor a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszolt esetben – még ha az események a panaszos által elmondottak szerint játszódtak is le – az egyik rendőr által elkövetett köztisztasági szabálysértés, illetve a rendőröknek a NAV részéről eljáró személyek szabálysértéseivel (a biztonsági öv használatára, irányjelzésre, megállásra, várakozásra vonatkozó előírások megszegése) kapcsolatos mulasztása (az állítólagos szabálysértések jellegénél fogva) nem érintette kellően közvetlen módon a panaszost ahhoz, hogy a rovására elkövetett alapjogsértés megállapítható legyen, különös tekintettel arra, hogy a panaszban nincsen szó arról, hogy a panaszos a helyszínen kifogásolta volna ezeket a szabálysértéseket, illetve felhívta volna a rendőrök figyelmét az intézkedés szükségességére.

A Testület ezért – érintett alapjogsértés hiányában – hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos valamennyi kifogása kapcsán, amely a rendőrök szabálysértésére, illetve a NAV dolgozókkal szembeni intézkedési kötelezettségük elmulasztására vonatkozott.

A Testület felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy a Szabs. tv. szabályai alapján hasonló esetben lehetősége van feljelentést tenni. A törvény 78. § (2) bekezdése alapján a feljelentést szóban vagy írásban bármely személy vagy szerv megteheti. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy arról feljegyzést kell készíteni. A (3) bekezdés alapján a feljelentésnek tartalmaznia kell a feljelentett cselekmény helyének és idejének, továbbá az elkövetés körülményeinek a leírását, a bizonyítási eszközök megjelölését, továbbá, ha az eljárás alá vont személy ismert, a személyi adatait. Ha lehetőség van rá, a bizonyítási eszközöket csatolni kell a feljelentéshez.

A Szabs. tv. 6. § (1) bekezdése alapján nincs helye felelősségre vonásnak, ha a szabálysértés elkövetése óta hat hónap eltelt (elévülés). A (2) bekezdés alapján az elévülés határidejének kezdő napja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul, kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér.

A Testület a fentiek alapján – mivel tehát a panaszban foglalt sérelmek elbírálására nincs hatásköre – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2013. május 29.

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag